

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Augustus' 17-dikén 1819.

Német Ország.

Baden. — A' Nagyherceg Julius' 26-dikán hat hónapi nyugodalomra elosztatta a' Rendek' gyűlését, ily Jelentés által: —

„Lajos, Isten' kegyelméből Nagyherceg' etc. Hűséges Rendjeinknek összehívattatásakor feltehetők vala, hogy azon jóvállások, melyeket az Országlosok megfontolás végett elejükbe fog terjesztetni, három hónapok alatt elvégezethetnek, 's ehez képest valának a' költségek is ~~összevállaltatva, 's a' fin~~ ziai törvényjóvállásba betéttelve. Ezen időszakasz eltelt, 's azonban, a' legfontosabb finantziai jóvállás se' ment a' második Kamarában arra a' tökéletességre, hogy az első Kamarával közöltethetett volna, és mi kéntelenek vagyunk nagyon fájlalni azt, hogy ezen húzásthalasztást igasságos jusok ellen 's ezeken fundálódott kívánságokra nézve tétetett némelly nemszelid megjegyzések okozták. Más részről megnyugtattatásunkra szolgál, hogy hűséges Rendjeinknek egy nagy része mérséklettebb és kiméllőbb gondolkodást nyilatkoztatott, melly szerént némünémüképpen okot szolgáltatott nekünk arra, hogy azt reménlhessük, hogy ezen gondolkodás, ez a' jó indulat, a' Státusoknak újabb összehgyülekezésekor még szélesebb kiterjedést fog kapni, 's azon bizodalomnak, mellyet mi, valamint ezen első gyűlés' üléseinek kinyittatásakor úgy

egyéb alkalmatosságokkal is mindenkor kimutattunk, az Ország' javára meg fognak felelni, különösen pedig, hogy ekkor a' finantziát illető törvény is tökéletességre vitetődik. Ennek meggondolása és egyéb nemkevesebbé fontos környülállások minket arra indítanak, hogy a' Rendek' gyűlését most egyelőre mátol fogvást a' közelébb következő esztendőnek első hason' feléjig (Semestriséig) félbe szakaszszuk, 's ezen félbeszakasztást itt ezennel ki is mondjuk. Egyszersmind azt is megismerjük, hogy, mivel a' finantziai törvényre nézve a' Rendek semmi egygyesérré nem állították, tehát azok ~~Defi-~~ getnek (a' Státus' költségeinek 's jövedelmeinek egy esztendőre való laistromának), mellyet mi ezen ülésekben a' gyűlés' elejébe terjesztettünk, már most a' Constitutziónak 82-dik cikkelye szerint, addig, míg a' Rendekkel eránta megegyezhetnénk, előrealóképpen végre kell hajtattatni, melyhez képest az is magában értődhető dolog, hogy az Amortizálás' kassája intézetének is a' maga eddig való állapotjában kell hagyattatni. De egyszersmind affelől is bizonyossá tesszük a' gyűlést, hogy ezen közbejövő idő alatt iparkodni fogunk, hogy mennél hamarább oly eszközöket vehessünk elő, mellyek a' folyó Deficitnek kiszerezésére nekünk a' legalkalmasabbaknak fognak látszani. Kott a' Nagyhercegi Ministériumban, tulajdon aláírásunk és petsétünk alatt, Karlsruheban Julius' 26-dikán, 1819-ben.

Már még a' Rende'k' gyűlése' ülés-eine'k félbeszakasztatása előtt két nappal (Jul. 24-dikén), egy rendelés jött vala ki a' Nagyherczeg' Belső Ministeriumától, melyben a' közönséges levelek szerént, ezek mondatnak: A' Nagyherczeg azt kívánja, hogy, ha meg találna történni, hogy a' Rende'k' gyűlésének félbe keljen szakasztatni, ezen esetben a' Rende'k, a' magok hazájokban azon választási jussal bíró emberekkel, a' kik őket a' magok képviselőjökké választották, semmi formális összefövetelt ne tartsanak, 's ezek valamelly meghívást amazokhoz annyival is inkább ne tegyenek.

A' Freiburgi polgárok annak jelentésére, hogy melly nagyon meg vagynak elégedve a' magok képviselőikkel, őket, midőn Karlsruhéból ezen gyűlésről haza érkeztek, nagy tisztelettel fogadták. *Emmendingenig* ment ki elejikké a' polgári loyasság; a' Magistratus és Polgárság elejikké küldött követségek által tiszteltették őket; a' közönség által is meg nem oszlott örvendezéssel fogadtattak. Ezen Képviselőknék neveik, Adrian és Kern; az, Fő Polgármester, ez, Kerületi Tanácsos.

Ezen Kern egy vendégségben, melyet néki polgártársai adtak, így köszönte-el egy kevésse hosszatskán ugyan, de jó jövendő eránt buzgó kinézéssel, a' poharat: — „Bár nem oly fényesek is Diétánk' resultatumi, mint várhatni gondolhattuk, de azért nem szükség eltsügednünk; a' mi gyűlésünk nem végképpen oszlattatott-el, sőt be se' zárattatott, tsak kevés időre szakasztatott félbe. Hisze' már tsak eddig is jöttek-ki némely jók belőlle; a' mag elhintetett, a' melly kitsirázik, kivirágzik, és gyümölsöt is fog teremni. Nékünk derék és szép szabad princípiumokon épült Constitúzió-

ónk van; mi egy Constitúzióális Ország' szabad polgáraivá lettünk. A' mi Országlónk félbe szakasztotta a' mi Diétánkat; erre néki a' Constitúzió törvényes hatalmat adott; tisztelnünk kell a' Fejedelem' szavait. Ha talám ezen félbeszakasztás hazánkiai között zugolódást okozna; nekünk képviselőknék, kik honnyainkba széllyel oszlottunk, az a' kötelességünk, hogy, Választóinkal, a' mennyire hivatalunk szerént kiterjeszkedhetünk, a' rossz ellen hathatosán dolgozzunk; mert tsak ott találtathatik holdogság, a' hol polgári rend uralkodik 's hol a' Fejedelmet és népet egymás eránt való bizodalomnak és szeretetnek legszorosabb kötele tsatolja össze. Kevés betek mulva el fognak üléseink ismét kezdődni, 's reménljük istentől, hogy sikeres resultatokkal fognak végződni. Az alatt, Fejedelmünknek szent és megsérthetetlen személlyébe helyeztetvén bizodalomunkat várjuk-el a' nem soká közel lévő jövendőt, melynek ajánlása mellett én telkem' belső részéről kiáltok fel, ekképpen: Eljen a' Nagyherczeg! éljen a' Nep! éljen a' Constitúzió!“

* * *

Würzburgban ily Proklamatiót intéztek a' néphez: —“

„A' (Bavarus) Király ö Felsége nevében!“

„Az itt lévő Királyi Biztos és Magistratus, kötelességek szerént jelentést tett k a' K. Országlószéknél azon történetekről, mellyek itt egy pár napok alatt, kiváltképpen estvéként, a' nyughatatlan embereknek öszszetsoportozása által több közönséges piatzokon és utszákon előfordultak, 's a' Kir. Országlószék nagy kedvetlenséggel hallá, hogy a' Magistratus által tegnap egy, közönségesen minden

itt található lakosokhoz intéztetett Proklamációnak és Megintósnek semmi kívánt következése nem lett, és hogy azazal a' rossz indulatú emberek nem is gondoltak. Ezen Kertületnek Királyi Országlószerke tehát, melynek tartozó kötelessége az, hogy minden ide való lakosoknak még az itt tartózkodó tárgyaknak is minden személyes jussaitak védelmezze 's általában a' közönséges rendet és tiszteletet fenntartassa, szükségesnek látja lenni azt, hogy az egész közönséget tiszteletre 's rendtartásra intse, 's oly meggyőződéssel lévén, hogy az ide való lakosoknak csak nagyon kicsiny része tevévelhetett meg a' Státus' törvényei 's az Előjárók' rendelkezési eránt tartozó kötelességeknek teljesítésében oly nagyon, hogy effélékre vetemedjék: a' lakosok' jó gondolkodású nagyobb részébe 's különösen a' legjobb indulat által magokat mindenkor dicséretesen megkülönböztetett polgárokhá helyhezletti azeránt való bizodalmit, hogy ezek a' rendnek 's tiszteletnek helyreállításába néki hathatós segítségül lesznek, a' megtévedteket a' jó útra vissza igazítják, 's a' további rossz tselekedetekre való vetemedéstől eltartóztatják.

„Valamint azonközben az előfordult környülállásokra nézve a' közönséges tiszteletnek és bátorságnak helyreállítását végett az Országlószerke a' maga tartozó kötelességének kívánságával meggyeegzőleg már most mind a' polgári mind pedig a' katona erőnek hasznát venné kénytelenítettik: úgy ellenben arra is szorosán vigyázni fog, hogy a' közönséges tisztelet és szolgák az elejekbe szabataudó rendelkezéseknek szükséges végrehajtásában a' parantsolatokat által ne hágyják, a' rendelkezésben kifejezetté határokon túl ne lépjenek; a' mint is már azon polgárra nézve, kit tegnap estve valamelly lármás öszszetsoportozásnak al-

kalimatosságával egy Politziai katona halálosan megsebesítetett, szoros vizsgálások rendeltettek. Nagy kedvvelenségére szolgál továbbá a' Királyi Országlószerknek az, hogy azon büntetési határozásokat, mellyek szerént a' veszedelmes öszszetsoportozásokban és felzendingésekben részesülő embereket az Előjárók megbüntettetni 's a' bűnös tselekedetekre alkalmaztatni köteleztettek, ez által különösen kihirdettetni kéntelenítettik: oly reménység által tápláltatik mindazonáltal, hogy ezen büntető törvényeknek haszonra való fordittatását nem fogják további nyughatatlanságok szükségessé tenni.“

Azon történetekről, mellyek Würzburgban, mint ezen megintó hirdetésből kitettük elő fordultak, a' Frankfurti egygyik újságban csak valami előrevaló jelentések tétetnek ily közönséges kifejezésekben: —“

„A' Würzburgi magános levelek véres történetekről beszéllnek, mellyek ott Augustus' 5-dikén és 4-dikén estve elő fordultak, mellyeknek kimenetele a' lett, hogy több 'Sidóknak házaik ki-prédáltattak, és a' 'Sidók, kik a' felmér-gelődött népnek kezébe akadtak, nagyon kedvetlen állapotra jutottak. A' ezivakodás oly hevesen folyt, hogy az itt fekvő számos őrző sereg kéntelenített kiállani letsendesítésére. Számos polgárok megsebesítettek, egy kereskedő megöleteit“

A' Frankfurtumi Journal nevű újságlevelek valamivel környülállásokban irnak erről, egy Würzburgi tudósítás után, melly innét Augustus' 5-dikén indult és ez a' foglalata: —“

„E' hónap' 2-dikától fogva oly nyughatatlanságoknak vala városunk szemlé-löje, melly minden jó gondolkodású lakosokat bánkodásra indított. Professor Behr, ki mint minden tudja, a' Bavarai Rendek gyűlésének tagja, ezen napon (Augustus' 2-dikán) estve Monachiumból

Würczburgba visszaérkezvén, az ő Collegájai, fogadására elejébe mentek vala. Ezek közt vala az is nevezetesen, a ki nem régen egy irást adván ki, ebben a 'Sidóknak pártjokat fogta, és ő ügyeket védelmezte. Ezen irót, az utzáni tsopor tozni szokott gyermekek (gondolhatókápen megtanítatva lévén) kitsúfolták, így kiáltoztak utánna: *Hepp! Hepp!* melly által Jerusalemnek elrontatására van a' czélzás. Ebből felhevésedés következett. Az özszetsopor tozott sokaság a' híd felé nyomakodván, ott egy 'Sidó kalmár házának rohant, ablakait beverte, s arúportékáit az utszára kihányta. De e' nem volt elég, hanem azután rendre vették a' fiuk (mert még eddig tsak az ifjuság heveskedett 's botsátkozott erőszakos tselekedetekre) a' több 'Sidókat is, s mindenféle módon bántották őket. Augustus 3-dikán reggel egy Conrad nevű ifjú emberre, egy kereskedőnek fijára, egy Politziai-tiszt pistolyból reá lövén, úgy érte a' fiút, hogy meghalt. Ezért a' Polgárság azonnal a' Magistratushoz járulván, azt kívánta, hogy a' városból minden 'Sidót kergettesen ki, s ezen Politziai tisztet tüstént fogassa el. Ném látván azonban kívánságának várt resultatumát, tegnap reggel egy Schuster (Varga) a' házából, mikor ott egy katonastrázsatsoport éppen elléptetett volna, töltött pistolyal az utszára kiszaladván, a' katonákra reájok lőtt 's egygyet agyon lőtt. A' vargát azonnal fogságra vitték. A' Würczburgi tanulók azonközben ezen lármából tsak annyiban részesültek, hogy látván a' 'Sidók veszedelmét, néhány 'Sidó ifjakat, kik, mint tanulók, köztök találtak, bizonyosokká tették, hogy semmit ne féljenek, mert ők meg nem fogják engedni, hogy őket valami bántodás érje; melly tselekedetért a' tanuló sereg nagyon ditsértetik.

A' Mécusi Frankfurthól így ir-

nak *Jahn*ról a' közönséges Ujságlevelék: — „Itt a' Jahn és familiája segítségére pénz gyűjtögettetvén össze, a' gyűjtemény jótska summára telt. Az erre való meghívást közönségesen lehet találni mindennütt. Itt ötet nagyon jól esmérük, mint-hogy mikor a' özszetsopor tozott Hatalmasságok fő hadi szállása, minnelötte a' Rénuson áltá mentek s Frantzia Országba benyomultak volna, ő jó idejig itt tartózkodott, s ezen vidéken az ifjuságot valamint másutt úgy itt is a' hazáért való tsatázásra nem tsak buzdította, hanem az önkéntvállalkozottak tsapatjával a' sikra ki is állott 's őket a' fegyverben gyakorlotta.

A' Berliini levelek ugyan semmit nem szólnak felőlle, de más tudósítások azt erőssítik, hogy Jahn t Spandauból a' Küstrini várba vitték, ily okon, hogy mivel ő ott a' várban meglehetősen szabadon járhatván a' kerítésen belül, s ezt a' Berliiniek megtudván, igen sok jó barátjai kezdtek volna látogatására menni. De e' tsak bizontalan hír.

A' Jahn elfogattatásakor Hertzeg Hardenberg a' maga falusi jószágán lévén, azonnal embert küldött Jahn-nak a' feleségéhez, hogy vigasztalja 's tegye bizonyossá affelől, hogy akár miképpen üssön is ki az a' vád, melybe a' férjje keveredve van, ő Herczegsége az aszszonynak és gyermekeinek minden esetben pártfogójokleszen. — Berlinből Hamburgba is két Politziai Biztosok érkeztek meg, de a' kikről azt tartják, hogy onnét még tovább, tudniillik Holsteinba fogják útjokat folytatni.

Professor Oken Jenába visszamenvén, tsak mint magános ember úgy lakik ott: az Isisnek kiadásához azonközben ismét hozzá fogott.

A' Brémai Ujsághoz 55 aláírással megcrössített irás érkezett, melyben oly nyilatkoztatást tesznek ezek, hogy

ők a' Berlini turnirozó helyet sokszor meglátogatták, 's magával a' turnirozó Professorral Jahnnal is jó esmerettségben éltek, de ők affélet, miket a' Berlini újságok az ő elfogattatásakor felölle kihirdettek, az ő szájából soha se hallottak, sőt ötlet valami efféle alkalmatosnak lenni se gondolják, a' mi a' néla találtatott két hegyes tőr, vagy handzsárt illeti, ezekre néve oly nyilatkoztatást tesznek az 53. alólirat, hogy Jahnn az 1813-dik és 1814-dik esztendőbeli hadakozásokban, s tanult sergével a' Generális Lützow vezérlete alatt táborozott, a' hol akkor (Török módra) handzsárt hordozni módi volt, Jahnnak Körner Tódor ajándékozta volt az övét, mellyet emlékeztetnek okáért tartott-meg; a' másikat akkor tsináltatta az útra, mikor 1815-ben Párisba hivattatott. Ezeknek egygyikét azólta, mint czukordaraboló kést úgy használta, a' másikat minden egyéb házi szükségekre fordította; most pedig a' Politzianak mindkettőt maga önként adta által.

A' Bavariai 's egyéb Német Újságokban ilyen értelmű levél fordul elő Berlinből: — „Az itt lévő közönségnek nagy része nem tudja elhítenni magával, hogy Német Országban ily sokan volnának oly veszedelmes emberek, kik a' rend folyását erőszakosan felforgatni, 's helyébe megoszolhatatlan egységgel bíró Respublikát tenni iparkodnának. A' közönségnek ezen része mind ezeket a' dolgokat csak oly *phantomnak* tartja, melly által némely emberek, kiket a' Manheimi és Schwalbachi történetek megijesztettek, részint megsalják, részint pedig az itt (Berlinben) munkába vétetett Constitúció folyamatjának gátat akarnak tenni. Igaz, hogy sokak találtatnak, kik *rusticitással* vádolják Jahnt, hanem Jakobinusnak senkitől se tartatik. Reimernek, a' Könyvárosnak történetét, ki-

nek írásai elvétettek, senki meg nem foghatja, nem tudván felölle egyebet, csak, hogy Steffens nevű Professort nagyon hidegen fogadta, 's némellyek előtt azt mondotta felölle, hogy neki nem kell már több, hanem csak egy matskaugrás; arra, hogy éppen ott legyen, a' hol a' homályosítók és homályosságsejtek minnyiszen allanak.“

A' közönséges újságlevelekben így szól egy Prusszus tudósító: — „Mint mondják a' Királyi Kamarális Itélőszék előtt az Igasság Ministeriumához a' Prussziában történő rendkívül sok fogdosásokért és egyéb Politizai eszközökkel való élésért, az jegyezve-meg, hogy ily módon sok emberek, kik a' Kamarális törvényszék alá tartoznának, a' magok törvényes Itélőbiráik elől elvonattatnak. Ez a' dolog a' figyelmet itt nagyon magára vonta, 's innen is újabb öszszeszevaredések támadnak, mellyeknek kifejtődését negyvenháromez a' közönség.“

Hogy a' Heidelbergi Universitátnál is elfogattatnak volna két tanuló, mint némely újságlevelekben iratott, nem volt igaz. Itt ezen nyári tanulói időszakban, 70 Istentudományt tanuló, 386 törvényt-tanuló, 76 Orvoslást-tanuló, 45 Cameralisták, 37 Philologusok, mind egygyütt 614 tanuló találtatnak, kik között 478 idegenek vannak.

Török Birodalom.

Tudjuk hogy az ólta, hogy a' Joniai szigetek az Anglusok' kezébe estek, Parga nevű Török város is az Anglusok' kezére jutott: de hosszszas alkudozás után már most a' Törököknek vissza adatott; hanem, minthogy, mint a' lakosok bizakodtak, Anglia véghez nem vihette azt, hogy Pargát a' Törököknek ki ne adja, véghez vitt legalább annyit, hogy a' lakosok onnét minden felvehető vagyonaikkal a' Joniai szigetekre eljő-

hosszenek, a' melly is nagyon érzékenyítő módon ment véghez az Anglus újságlevelek szerént, mellyekben az ekképpen irattatik le: —

„A' Kormányozónak Maitland Tárnásrák parántsolatjára tudtolkra adta a' Pargai Anglus Kommandáns a' lakosoknak, hogy az ő városok' sz' Ali Beschával kötött egygyezések szerint a' Törököknek vissza fog adattatni, hanem az Anglus seregek, hogy a' lakosoknak semmi baja ne történjék, ki nem fognak onnét addig mozdulni, míg minden felvehető javukat hajóra nem hordották 's a' Török partról el nem eveztek. A' Pargai lakosok azonközben eszékbe vévén, hogy a' Törökök már a' szomszédban vannak 's minden órán be fognak szállani, tanátsot tartottak 's megizentek az Anglus Kommandánsnak, hogy ők abban az esetben, ha tsak egy Török is be szállt a' városba addig, míg ők onnét el nem eveztek, eltökéltették magokban, hogy feleségeiket és gyermekeiket mind megölvén, magokat a' Keresztyén és Török seregek ellen, kik között az elsőket bizonyosokká tették val' affelől, hogy hazájokat kékessegesen oda hagyhatják: ha szavaikat megszegik, az utolsó emberig védelmezni fogják, oly célzással, hogy még tsak egy is életbe ne maradjon közülök, ki a' maradékoknak az ő utolsó szomorú történetjeiről beszélhessen. Az Anglus Kommandáns látván a' lakosok' készüléteiből, hogy biz' a' Pargaiak' fenyegetődzése be fog telyesedni, Kurirt küldött Korfu szigetére a' Kormányozóhoz Maitlandhoz, e' pedig azonnal útnak indította Parga felé Adam nevű Generálist, hogy beszélje-le célzásokról a' lakosokat. Megerkezhvén pedig G. Adam, látja, hogy a' lakosok a' piacon nagy tüzet raktak 's a' mellé a' tenetöböl és a' templomokból minden őseiknek tsontjaikat kihordván, rakásra

rakták. Minden férfi lakosok fegyverbe valának öltözködve, 's mindenik a' maga háza' ajtaja előtt állván, feleségét és gyermekeit a' ház' belső részébe zárta, 's ekképpen várta a' dolgoknak kimenetelét. Mely tsendesség uralkodott az egész városban. A' főbb lakosok néhányan a' Prótopopával Gén. Adamhoz menvén, bizonyossá tették őket affelől, hogy a' lakosokat a' magok feláldozása eránt tett határozásoknak végrehajtásában telyességgel semmi meg nem fogja akadályoztatni, ha a' Generalis Ur a' Törököket, kik már a' város' határanál állanak, a' bemeneteltől meg nem tartóztatja 's őket az Anglus seregek által addig nem védelmezti, hogy az utolsó lakosig minnyájan evezhessenek. Szerentsésen módot talált Gén. Adam írja, hogy a' Törököket megállította, míg az alatt Korfu ói a' *Glazow* névű fregát megérkezhvén, ennek védelmezése alatt a' Pargai lakosok Korfu szigetére minnyájan által eveztek, 's mikor a' Törökök a' városba beérkeztek, nem találtak egyebet, mint az említett piacon lobogó lángal' égő nagy tüzet, melyben az eltávozott lakosok' őseiknek tsontjaik hamuvá égtek. A' Pargai néhány ezer szerentsetlen lakosok már most Korfun tartózkodnak szomorkodva, azon 48 font Sterlingeket várván, mellyeket az alku szerént, ősi hazájának a' minden jószágának, házának 's egyébének elvesztéséért, személyesen mindenik kapni fog közülök. Így végződik ezen ily sokáig folyt alkudozásoknak resultatuma, mellyért való szomorkodását ezen lakosoknak a' legerősebb képviselődés se tudná lerajzolni magának.

Konstantinápolyban ritka duellálás ment véghez Jul. 10 - dikére virradó éjjel két Török Regimentek vagy Orták (a' 25 és 71 számúak) között, a' Galata nevű külső városban. Ezek az annak módja szerént előre meghatározott vi-

askodásnak helylén nap' feljötekor néhány százan megjelenvén, az egymásra való lövöldözéshez hozzá fogtak. Ezzel még nem elégedvén sokan közzülök a' Kajafat-piaztára nyargáltak, 's az ott lévő Ásiai, legdurvább munkás embereket is fellázasztani, iparkodtak a' verekedésre. Végre egy Orosz zászlóval evező 's ekkor éppen ott közel vasmatshán nyúvó Görög hajót vettek dühösködéssek' czéljává, 's az embereket rolla elkergetvén, minden rajta talált munitzióját elvették. A' lármanak hallására azonnal oda szaladott a' Kapudán-Bascha, hogy a' békességet helyreállítsa, de tsak hamarjában el kellett onnét távoznia, megintetvén, hogy, ha életét szereti, mennyen-el onnét. Azután a' Jantsárok' Ágája jelent-meg, de az ő megjelenésének is tsak ennyi fogamatja lett. A' verekedés reggeltől fogva délutáni két óráig tartott. Az elestek és megsebesed'ttek' számát még nem írták-meg, tsak azt említik, hogy néhány Keresztyéneket is ért a' veszedelem, kiket a' verekedés alatt a' történet vagy újságon való kapás ezen hely felé vezért. A' Ministerek az egész lárma alatt tanácsot ültek.

Spanyol Ország.

A' Radiksi történeteknek előfordulásakor ugyan nem ültették hajókra azon 4000 embereket, kikről az újságok emlékeztek vala, hanem mint a' Julius' 22-dikén Madridból indúlt tudósítások erősítik, 17-dikben tsakugyan valóság-gal hajókra ültettek 's útnak is indítottak a' Radiksi kikötőhelyből 5000 gyalogokat és 800 lovasokat, a' kik vagy alébb tsak Cuba szigetére, vagy pedig egyenesen a' Terra Formára fognak kiszállit-

atni. Tizenkét szállító hajókra ültették vel őket, mellyek között 7 Spanyol, 2 Anglus, 2 Orosz, és 1 Frantzia hajók tartal-
tatnak, 's a' *Sabina* nevű fregát és egy Brigantine kísérik őket.

Spanyol Amérika.

Mihelyest Lord Cochrane a' maga proklamátzióját Peru' kikötőhelyei-nek 8 napok mulva lejendő bezárattatása eránt kihirdettette, azonnal minden Északi Amérikai és Anglus Kereskedő hajók porondzsákokkal megterheltétvén, oda hagy-ták a' *Callaoi* kikötőhelyet, a' melly idő-től fogva ott nagy nyughatatlanság és zür-zavar uralkodik. Hároma ezen Anglus ha-jóknak már megérkezett a' Rio-Janeiroi kikötőhelybe; a' negyedik Anglia felé folytatta utját két millió Dollárok-kal.

Újabb Újságok.

London. — Az Udvari Újságban egy Proklamatió jött ki a' Régens Princztól a' Király' nevében, melly által a' nyughatatlankodók hathatósan megintetnek, 's a' melyben ezen kifejezések is előfordul-nak: „Mivelhogy értésünkre esett, hogy „a' nyughatatlanok oly czélzással, hogy „istentelen plánumaikat annál jobb mó-„don végrehajthassák, az Ország' több „részeiben titkon és a' törvényekkel el-„lenkező módon öszszegyülekezvén, kato-„nai készületeket 's fegyverben való gya-„korlási próbákat tettek, 's a' többi, az „ő Felsege minden hűséges alattvalóinak „szorosán parantsoljuk, hogy az efféle „katonai és hadi gyakorlásoktól magokat, „önnön veszedelmekkel való felelet alatt „megtartoztassák. — (Ezen egész Prokla-„matiót tsak ma kapván kezünkhöz, most nem tehetjük ide, hanem a' jövő posta-„napon fogjuk a' Kurirban közleni).

822 forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Aug. 13-dikén 247 $\frac{1}{2}$ — 14-dikén 247 $\frac{1}{2}$ — 16-dikén 247 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pest. A' folyó hónap 8-dikán délután az Univerzitas nagy Palotájában a' Magyar nyelvet tanuló Ifjúság a' Declamatióban közönséges gyakorlást tartott, mellynek tárgya volt a' többféle nyelveknek egymás közt való versengése; és mind egyiknek a' maga Képviselője által egy Ódával való magasztalása.

Vés zprém. Rüdinaí Apát és itteni Kanonok Fő Tiszt. Horvát János Úr következő című Folyóírásának kihirdetése által kívánja a' tudományokat elősegíteni: *Egyházi Értekezések.* A' Munka oszlik I Értekezésekre. II Esmertetésekre. Az I Résznek tárgyai: a) a' Vallás Filozófiája. b) az Exegesis. c) a' Hittudomány. d) Erköltstudomány. e) Egyházi törvénytudomány. f) Pásztoritudomány. g) Egyházi Történettudomány. A' II Résznek tárgyai: a) Egyházi Literatura. b) Egyházi Régiségek. c) Püspöki Megyékbeli intézetek. d) kegyes szerzemények. e) Egyházi előléptetések. f) jeles egyházi férfiak Biográphiái. g) Jutalomkérdések.

Eszkendőnként legalább 4 (12 árkusból álló) Kötet jelenik meg. Előfizetési ára 8 for. Váltóban.

Baja. Calderoni István Pesti Kereskedő és Saller Jákob Budai Muzsikaszerszámkészítő Urak az emberiségtől indítatván a' múlt Sz. György napi Bajai vásár alkalmatosságával az ott lévő idegen Kereskedőktől a' múlt Aprilis' 17-dikének éjtszakáján (a' mikor az iszonyú tűz Baján 95, a' szomszéd helységben István megyében pedig 74 házakat emésztett meg) megkárosodott Lakosok számára 114 ftot gyűjtöttek össze. Melly nemes tettet érzékeny haladaforsággal jelent a' helybeli Magistratus.

Az a' szomorú történet, mely szerint egy hat hónapos gyermek egy patkánynak mérges marása után három héti kínlődások között hala meg, tanúságul szolgálhat minden anyáknak, és kisdedekkel bánó dajkáknak, hogy a' böltsőbeli szalmát vagy gyakran megújítsák, vagy legalább minden nap fel rázzák. Mivel pedig ez a' kártékony állatok annyira el szaporodtak, hogy talán egy udvar, vagy ssür sintsen a' hol felesen ne tartózkodnának, azért is, kipusztításokra; vagy leg alább még ritkításokra egy Erdemes Magyar Levelezőnk tapasztalásából ím e' következőket közli. Vegyen az ember Arsenicumot (Egér-követ), törje azt porrá, és téjjel, kásával össze elegyítvén főzze össze, úgy hogy sűrű legyen a' kása, ezen főzeléket deszkára rakja ki, és tegye oda a' hol járasok vagy lakások vagyon, tegyen ivó vizet is mellé; de vigyázzon, hogy semmi féle állat, tyuk, matska, kútya hozzá ne férjen, mert mind el vesznek utánna. Mivel az ilyen mérreg nem könnyen kapható, 's tilalmas is, jó volna talán az Arsenicum helyett a' Tsomorikának ki farsart levét alkalmaztatni. Vagy. Az Arsenicum helyett vegyen az ember oltatlan meszet, ezt úgy porrá törje, hogy olyan lágy legyen mint a' liszt, tegyen ehhez árpa vagy más darát, porrá tört nádmézet, ezeket így össze elegyítvén tegye ki valamelly alatsony tábla oda a' hol járasok vagy lakások van, tegyen vizet is mellé, mert a' mésztől szomjuhozna, és minekutánna jól isznak, a' béleket össze égeti. Ha valaki az itt megirtakon kívül hasznosabbakat közlene, valóssággal meg érdemlené a' jutalmat, mert ki gyözné őket törrel fogdosni az ő sokaságok miatt.